

TANTÁRGYI PROGRAM

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar, Fogorvos szak			
A tárgy neve: Fogorvosi terminológia			
Angol nyelven¹: Dental Medical Terminology			
Német nyelven¹: Zahnmedizinische Terminologie			
Kreditértéke: 1			
Teljes óraszám:	ebből előadás:	gyakorlat: 28	szeminárium:
Tantárgy típusa: kötelező	<u>kötelezően választható</u>	szabadon választható	
Melyik félévben kerül meghirdetésre a mintatanterv szerint: 2. félév			
Meghirdetési gyakoriság (félévente v. évente): évente			
A tantárgy oktatásáért felelős oktatási-kutatási szervezeti egység: Szaknyelvi Intézet			
Tanév: 2023/2024			
Tantárgy Neptun kódja: FOKVNYE318_1M			
Tantárgyfelelős neve: Dr. habil. Fogarasi Katalin			
Beosztása: igazgató, habilitált egyetemi docens			
Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet: 1094 Bp. Ferenc tér 15. + 36-20-670-133			
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye a fogorvosképzés kurikulumában:			
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók az Orvosi terminológia című kurzus során elsajátított ismereteiket bővítsék: a teljes anatómiai szóanyagra rálátást kapjanak, a kifejezéseket értelmezve alkalmazzák, megismerjék az orvosi–fogorvosi szakkifejezések jellegzetességeit és produktívan alkalmazzák az egyes szervrendszerekhez köthető diagnózisok megalkotása során			
Főbb tartalmi csomópontok:			
<ul style="list-style-type: none">- a hatékony orvos–(fog)orvos és (fog)orvos–beteg kommunikáció ismérvei- a teljes anatómiai nevezéktan jellegzetességei: anatómiai nevek feldolgozása, értelmezése- az egyes szervrendszerekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata- komplex fogorvosi és általános klinikai diagnózisok értelmezése, helyes használata- a kórboncolási diagnózisok nyelvi jellegzetességei- farmakológiai szakkifejezések sajátosságai- az orvosi terminológia latin és görög elemei			
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe):			
Szaknyelvi Intézet: 1094 Budapest, Ferenc tér 15.			
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:			
A hallgató a kurzus elvégzése után:			
<ul style="list-style-type: none">- ismeri az orvosi szaknyelv fogalmát és megjelenési szintjeit- ismeri az orvosi, fogorvosi dokumentáció szaknyelvi igényét- ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait- ismeri a szakszókincs latin és görög nyelvi struktúráját- ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását			
<ul style="list-style-type: none">- képes az orvosi-fogorvosi szaknyelv értő befogadására- képes anatómiai neveket értelmezni és helyesen használni- képes diagnózist latin nyelven megadni			

- képes bármilyen gyári és magisztrális készítményhez orvosi vényt összeállítani
- szakmai közegben magas szintű igényességgel fejezi ki magát - a szakma szokásait szem előtt tartva a görög-latin orvosi terminológia helyes használatával
- a páciensekkel szemben fontosnak tartja a számukra is érthető kommunikációt, ismeri és használja a görög-latin kifejezések magyar jelentéseit
- hatékonyan közreműködik a szakmai kommunikációban
- szakmai ismeretei birtokában javaslatokat ad a görög-latin szakkifejezések hiányzó magyar változatainak megalkotására

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek), többféléves tárgy esetén a „görgetés” lehetséges-e, ha igen milyen feltételekkel:
Orvosi terminológia, vagy Latin nyelv I. (a korábbi kurrikulumban)

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:
A legkisebb hallgatói létszám: 5
A legmagasabb hallgató létszám: 20

A kurzusra történő jelentkezés módja:
a Neptun-rendszeren keresztül

A tárgy részletes tematikája²:
(a tantárgy tananyagának leírását, a tárgy tematikáját olyan módon, hogy az lehetővé tegye más intézményben a kreditelismerési döntéshozatalt, tartalmazza a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírását)

1. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: eligazodás az orvosi szakterületek között; a dentofaciális rendellenességekkel kapcsolatos kifejezések megértése és használata; a FoNo orvosi és gyógyszerészi kiadása közötti különbségek tudatosítása
anatómiai terminológia: az arcoponya és a fogak anatómia kifejezései
szókincs: főbb szervek anatómiai és klinikai megnevezései és kórképei
nyelvi ismeretek: a terminusalkotás alapjai; birtokos szerkezet és többes szám anatómiai és klinikai kifejezésekben

2. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a szív- és érrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata
anatómiai terminológia: a mediastinum, a szív, a kis- és nagyvérkör anatómiája, a fogak anatómiája, a fogak részei;
szókincs: kardiovaszkuláris betegségek, tünetek, kísérőbetegségek zárójelentésekben
nyelvi ismeretek: állapotokat és körülményeket kifejező szerkezetek használata diagnózisokban, gyári recept ismételése

3. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a szájüreg és az emésztőrendszer anatómiai és klinikai megnevezések használata
anatómiai terminológia: a hasúri zsigerek; a tápcsatornával és az emésztőmirigyekkel kapcsolatos terminológia
szókincs: a gyomor és az emésztőrendszer tünetei és elváltozásainak megnevezései; invazív eljárások megnevezései; anatómiai és klinikai párhuzamok
nyelvi ismeretek: lokalizáció és kísérő betegségek kifejezése diagnózisokban, a magisztrális recept ismételése

4. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a fogszuvasodással, valamint a légzőrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; gyógynövényi készítmények rendelése

anatómiai terminológia: a felső légutak és a tüdő terminológiája, a növényi drogok terminológiája
szókincs: a tüdő és a légzőrendszer struktúráinak, valamint azok tüneteinek, elváltozásainak megnevezései; klinikai vizsgálati módszerek
nyelvi ismeretek: a lokalizáció további megnevezései

5. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a pulpa és a periapikális szövetek betegségeivel, valamint a kiválasztó szervrendszerrel kapcsolatos kifejezések használata;
anatómiai terminológia: a hasi és medencei zsigerek; a kiválasztó szervrendszer anatómiája
szókincs: a vesével és kiválasztással kapcsolatos anatómiai, élettani, kóreltani, műtéti kifejezések; a fogak konzervatív kezelésével kapcsolatos kifejezések, a sók nevei a farmakológiában
nyelvi ismeretek: diminutív formák az anatómiai nomenklatúrában és a diagnózisokban

6. hét: *1. írásbeli számonkérés*

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a fogfejlődés és áttörés rendellenességeivel, valamint a nemi szervekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; dividált és diszpenzált recept
anatómiai terminológia: a női és férfi nemi szervek anatómiája
szókincs: nőgyógyászati, terhespatológiai, szülészeti és andrológiai kifejezések; fogfejlődési rendellenességek típusai
nyelvi ismeretek: számformák és összetett számnevek az orvosi terminológiában

7. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a gingiva, a nyelv és a periodontium betegségeivel, valamint az érzékszervekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; magisztrális készítmények anyagrendelési lehetőségei
anatómiai terminológia: az érzékszervek anatómiája, fontosabb parodontológiai szakkifejezések
szókincs: a bőr, szem, a fül, a nyelv és az orr felépítésével és megbetegedéseivel kapcsolatos kifejezések, a szájnyálkahártya maculopapulosus elváltozásainak nevei
nyelvi ismeretek: a betegségek előrehaladottságának, fokának kifejezése

8. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az idegrendszerrel kapcsolatos főbb anatómiai és klinikai kifejezések megértése; gyógyszerhatástani megnevezések megértése
anatómiai terminológia: az idegrendszer anatómiája
szókincs: az agy szerkezetére és az idegek elhelyezkedésére utaló kifejezések, valamint gyakoribb neurológiai kórképek, tünetek, vizsgálati módszerek megnevezései; fogászati érzéstelenítés
nyelvi ismeretek: gyógyszerhatástani terminuselemek használata

9. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: daganatpatológiai kórképek megnevezéseinek megértése és használata, kórbonctani diagnózisok elemzése és írása; a szájüreg daganatos betegségei
anatómiai terminológia: egyes zsigeri szervrendszerek terminológiája
szókincs: sejttani, szövettani és kórszövettani terminológia, daganatos elváltozások a szájüregben, onkológiai gyógyszeres terápiák
nyelvi ismeretek: a kórbonctani diagnózisok formai követelményei, a nemzetközi egység hivatkozása a gyógyszerrendelés során

10. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a nyálmirigyek betegségeivel kapcsolatos, valamint endokrin kórképek megnevezéseinek megértése és használata;
anatómiai terminológia: a külső és belső elválasztású mirigyek terminológiája
szókincs: endokrin szervek anatómiája és kórképei, hormonok terminológiája; nyálmirigyek betegségeivel kapcsolatos kifejezések
nyelvi ismeretek: patológiai diagnózisok elemei

11. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az ajak és a szájnyálkahártya betegségeivel, infektológiai kórképekkel kapcsolatos megnevezések megértése és használata
anatómiai terminológia: zsigeri szervrendszerek terminológiája

szókincs: fertőző betegségek és tüneteik, mikroorganizmusok nomenklaturája; az ajkak és a szájüreg fertőzéseivel kapcsolatos kifejezések, a Ph. Hg. vakcinái
nyelvi ismeretek: klinikai és patológiai diagnózisok elemzése és írása

12. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: esettanulmányok, klinikai dokumentáció értelmezése
anatómiai terminológia: a feldolgozott anatómiai terminológia áttekintése
szókincs: a vonatkozó klinikai és farmakológiai szókincs; rövidítések feloldása recepteken
nyelvi ismeretek: a nyelvi ismeretek szintetizálása

13. hét:

2. írásbeli számonkérés

14. hét:

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

Az egyes csoportok képességétől, igényeitől és a tananyag aktualizálástól, fejlesztésétől függően kisebb változások a félév menetében elképzelhetők. Ezek azonban nem érintik a félév folyamán elvégzendő anyag témáját és mennyiségét.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései: -

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka³: -

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett (3x90 perc); ennél több hiányzás esetén a hallgató az oktatóval egyeztetve (legfeljebb két alkalommal) pótolhatja a mulasztását más csoportban.

Az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást (TVSZ 29§). A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.

A TVSZ szerint (28. §) három késés egy hiányzásnak számít. A tanóra kezdeténél 15 perccel későbbi érkezés késésnek számít.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban⁴:

Zárthelyi dolgozatok: 6. és 13. hét; Moodle-feladatlapok: folyamatosan, heti rendszerességgel

Téma: az elvégzett tananyag

Pótlás és javítás: az oktatóval előre egyeztetett órán kívüli időpontban. Dolgozatot javítani a félév során legfeljebb két alkalommal lehet.

A félév aláírásának követelményei:

Mindkét zárthelyi dolgozaton való részvétel, valamint részvétel az órákon.

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett (3x90 perc); ennél több hiányzás esetén a hallgató az oktatóval egyeztetve (a félév során legfeljebb két alkalommal) pótolhatja a mulasztását más csoportban.

Az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást (TVSZ 29§).

A vizsga típusa: gyakorlati jegy

Vizsgakövetelmények⁵: -

Az osztályzat kialakításának módja és típusa⁶. Jegymegajánlás lehetősége és ha van, akkor annak feltételei:

A félév végi osztályzat kialakításában a két dolgozat és a Moodle-feladatlapok eredménye a meghatározó. Összesített eredményük értékelése:

90 – 100% = jeles (5)

75 – 89% = jó (4)

60 – 74% = közepes (3)

50 – 59% = elégséges (2) 0 – 49% = elégtelen (1)
A vizsgára történő jelentkezés módja: -
A vizsga megismétlésének lehetőségei: -
A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím): <i>Tananyag:</i> A fogorvosi terminológia görög–latin alapjai. Kézirat. Orvostanhallgatók számára. Összeállította: Barta Andrea–Varga Éva Katalin. Budapest. <i>Segédkönyvek:</i> Donáth Tibor (szerk.): Anatómia szótár - Lexicon Anatomiae - Anatomical dictionary - Anatomisches Wörterbuch. Budapest, Semmelweis Kiadó. Paulsen F. - Waschke J.: Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III. kötet. Budapest, Medicina Kiadó. Gaál Tamás (szerk.): Formulae Normales VII. - Szabványos vényminták. Budapest, Melánia Kiadó, 2003. A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása: BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995. Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002 ³ , Medicina Könyvkiadó Rt. Belák Erzsébet: Lingua Latina medicinalis. Budapest, 2007 ² , Semmelweis Kiadó. Belák Erzsébet: Orvosi terminológia. Budapest, 2005, Semmelweis Kiadó.
A tárgyat meghirdető oktató (tantárgyfelelős) aláírása:
A gesztorintézet igazgatójának aláírása:
Beadás dátuma:

OKB véleménye:
Dékáni hivatal megjegyzése:
Dékán aláírása:

¹ Csak abban az esetben kell megadni, ha a tárgy az adott nyelven is meghirdetésre kerül.

² Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni. Mellékletben nem csatolható!

³ Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.

⁴ Pl. házi feladat, beszámoló, zárthelyi stb. témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége.

⁵ Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját.

⁶ Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.